

Sinteza propunerilor și observațiilor referitoare la propunerea de ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 65/2020 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Participant la piață	Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
AFEER	Observații generale	<p>Apreciam inițiativa ANRE de a clarifica noțiunea de “contract pe termen lung” menționată în Regulamentul (UE) 2019/943 ținând cont, așa cum ați menționat în Nota de prezentare a Ordinului, și de analiza de piață transmisă de AFEER la ANRE, referitoare la măsuri necesare pentru flexibilizarea pieței de energie electrică, dar considerăm că mai este necesar un pas pentru a fi în concordanță deplină cu spiritul prevederilor din Regulamentele (UE) 2019/943 și 2016/1719.</p> <p>În continuare susținem poziția exprimată prin adresa noastră nr. 08/02.03.2020, reatașată, și propunem ca aceste contracte de furnizare pe termen lung să fie definite ca și contracte cu livrare mai mare de o zi.</p> <p>Vă rugăm ca pentru transparentizarea procesului decizional să publicați pe pagina web a ANRE adresa primită de la Comisia Europeană, adresă la care faceți referire în Nota de prezentare. Considerăm că ar fi util pentru o mai bună înțelegere a principiilor de piață din perspectiva Comisiei Europene.</p> <p>Având în vedere rolul ANRE în piața de energie, conferit prin lege, vă rugăm să ne acordați sprijinul pentru punerea în concordanță a prevederilor Legii nr. 123/2012, cu modificări și completări ulterioare cu legislația incidentă a Uniunii Europene. Din analiza</p>	

		<p>noastră asupra legislației europene, respectiv prevederile Directivei (UE) 2019/944 și Regulamentului (UE) 2019/943, apreciem că modificările și completările necesare la Legea nr. 123/2012, Titlul I, cu modificări și completări ulterioare, sunt numeroase și de substanță. Ele se referă în principal la comercializarea energiei electrice pe piața angro și pe piața de echilibrare, inclusiv pe piața serviciilor tehnologice de sistem, la piața reglementată și la sistemul de licențiere, activitatea de agregare, comunitățile energetice, promovarea mobilității electrice, noile atribuții ale operatorilor de distribuție, cooperarea dintre aceștia și operatorul de transport al energiei electrice.</p> <p>De asemenea, pentru a nu se crea confuzii, pentru o mai buna înțelegere și transpunere în activitatea proprie a legislației primare și secundare de către participanții la piață, vă rugăm să armonizați noțiuni/termeni/ expresii și, după caz, să le detaliați prin definiții (ex: „piețe extrabursiere”, „piețe centralizate” , „piețe organizate”, „OTC”, „piețe nereglementate”).</p>	
EFET	Observații generale	<p>We hereby address the Romanian Energy Regulatory Authority (ANRE) with regard to the open public consultation regarding the draft ‘On Amending the Order of the President of the National Energy Regulatory Authority No. 65/2020 on amending and supplementing some orders of the President of the National Regulatory Authority’, as published on 05.02.2021. EFET comments on the proposed changes, which would amend the currently existing definition of long-term supply contracts within ANRE Order 65/2020 and widen the scope thereof, from those contracts with a</p>	

delivery period of more than 1 year, to contracts with a delivery period of 1 month or longer.

Our position remains unchanged and is described in the letter to you, dated 3 March 2020. **EFET opposes any specific, local definition of ‘long-term supply contract’, such as the proposed definition limiting such contracts to those ‘with delivery period of one month or longer’.**

The local definition of ‘long-term’ as proposed by ANRE contradicts how this timeframe is already defined at EU-level, where ‘long-term’ refers to **“forward transactions”** in contrast to ‘spot’ which refers to the day-ahead, intraday and balancing markets.

On European level, forward and future are clearly defined in the Electricity Regulation 2019/943 and Electricity Directive 2019/944, which specify that ‘electricity markets’ are “markets for electricity, including over-the-counter markets and electricity exchanges, markets for the trading of energy, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets”.

Further clarification that the term ‘long-term’ refers to the forward timeframes is found in Regulation 2016/1719 on forward capacity allocation, which defines a long-term transmission capacity right as a transmission right acquired in forward capacity allocation, and that forward capacity allocation refers to allocation “before the day-ahead timeframe”.

We understand that ANRE has already implemented a definition of timeframe segmentation compliant with EU legislation via ANRE Order 236/2019, which in article 4(1)(a) defines that the timeframes for electricity trading

		<p>are, in fact, the forward, day-ahead, and intraday timeframes.</p> <p>Within the context of Article 3.o) of Regulation 2019/943, EFET considers that “long-term” should be understood as equivalent to “forward and future” as defined at EU-level, and as found in ANRE Order 236/2019. There is therefore no need for a further national definition of ‘long-term supply contract’. By defining ‘long-term’ contracts, ANRE seems to contradict its own Order 236/2019, in what appears to be an attempt to circumvent the spirit and letter of European legislation.</p> <p>Furthermore, EFET urges ANRE to clarify that forward contracts along with futures can finally be performed and executed outside the exchange, and to phase out the centralised market in Romania for these transactions. Forwards and futures should be freely tradable over any platform as well as bilaterally in Romania, just as they are throughout the EU.</p>	
<p>GEN-I</p>	<p>Observație generală</p>	<p>Referitor la ”Proiectul de ordin pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 65/2020 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei” (denumit în continuare: proiectul de Ordin) publicat 05.02.2021, GEN-I, doo prin prezenta își exprimă sprijinul pentru modificările propuse, care cuprind o ajustare a definiției ”contractului de furnizare pe termen lung”, cu referire la articolul 3. o) din Regulamentul (UE) 2019/943, astfel încât să fie înțeles ca orice contract cu un termen de livrare mai mare sau egal cu 1 lună.</p>	

În contextul pieței interne de energie electrică a Uniunii Europene, definiția ”contractului de furnizare pe termen lung” are o importanță deosebită, deoarece aceste contracte, conform Regulamentului 2019/943, sunt supuse cerinței fără echivoc de a fi negociabile în mod direct și tranzacționabile pe piețele extrabursiere, adică în afara piețelor centralizate. În consecință, admisibilitatea încheierii contractelor bilaterale directe în afara piețelor centralizate este un pilon cheie al piețelor de energie electrică la nivelul UE și o caracteristică importantă care trebuie armonizată în toate statele membre ale UE pentru a permite, facilita și accelera integrarea tuturor piețelor europene de electricitate interconectate.

Având în vedere cele menționate, definiția actuală a ”contractelor de furnizare pe termen lung” conform Ordinului ANRE 65/2020, limitează aceste contracte la cele cu o perioadă de livrare mai mare de 1 an, nu este aliniată la cadrul de reglementare al UE și nici cu practica pieței din alte state membre ale UE, unde se înțelege, în general, că ”pe termen lung” în ceea ce privește piețele de energie electrică reflectă intervalul de timp forward (diferit de intervalele de timp din ziua următoare și intraday, care împreună reprezintă ”termen scurt”).

În mod cert, acest aspect este recunoscut în mod clar de ANRE în nota introductivă care însoțește proiectul de ordin, și care oferă o imagine de ansamblu concisă, și totuși cuprinzătoare, a dispozițiilor relevante din cadrul de reglementare al UE, aplicabile tranzacționării bilaterale directe a contractelor de furnizare pe termen lung.

		<p>Pe cale de consecință, schimbarea propusă ar trebui privită ca un pas de o importanță deosebită în dezvoltarea pieței românești de energie electrică, deoarece ar permite dezvoltarea unei piețe forward bilaterale, promovând astfel o aliniere a pieței românești de energie electrică și a principiilor care guvernează tranzacționarea, cu celelalte state membre ale UE.</p> <p>Cu toate acestea, pentru a evita orice îndoială și pentru a asigura claritatea deplină a participanților la piață, ar fi benefic ca Ordinul modificat, atunci când va fi aprobat, să conțină și o clarificare fermă și fără echivoc că orice contract de furnizare pe termen lung (cu un orizontul de livrare egal sau mai mare de 1 lună) poate fi încheiat în mod direct, bilateral, în afara pietelor bursiere și în afara pieței centralizate.</p>	
Liberty Galati S.A.	Observații generale	<p>1. În Art. 23 alin (1) din Legea nr 123/2012 se prevede interzicerea încheierii oricăror contracte bilaterale de achiziție de energie electrică negociate direct cu producătorii de energie electrică: „tranzacțiile cu energie electrică se desfășoară pe piața concurențială, în mod transparent, public, centralizat și nediscriminatoriu”.</p> <p>În plus, art. 28 lit. c) din Legea nr. 123/2012 stabilește în sarcina producătorilor obligația de a oferta public și nediscriminatoriu pe piața concurențială întreaga energie electrică rămasă disponibilă după îndeplinirea obligației de a livra furnizorilor de ultimă instanță energia electrică necesară asigurării consumului clienților casnici.</p> <p>2. Totodată, conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 220/2008 și producătorii de energie electrică din surse regenerabile sunt obligați să vândă energia electrică</p>	

produsă pe piața de energie electrică la prețul pieței, cu excepția prosumatorilor care dețin unități de producere a energiei electrice cu o capacitate de cel mult 27 de kW.

3. Raporturile dintre furnizori și consumatori nu sunt vizate de această interdicție, acest lucru rezultând din art. 23 alin. (4) din Legea nr. 123/2012 care prevede că : „pe piața concurențială cu amănuntul, furnizorii vând energie electrică clienților finali prin contracte bilaterale, la prețuri negociate sau stabilite prin oferte-tip”.

4. Modul în care ANRE a interpretat elementele de legislație mai sus menționate a fost că, în situația în care un operator deține atât o licență de producător de energie electrică, cât și o licență de furnizare de energie electrică, acesta nu va putea vinde către consumatorii finali energie electrică prin contracte bilaterale negociate, întrucât astfel se vor eluda dispozițiile prin care sunt interzise contractele directe negociate de către producător.

5. Începând cu data de 1 ianuarie 2020, a intrat în vigoare Regulamentul (UE) nr. 943/2019 care stabilește o serie de principii necesar a fi aplicate de către statele membre, autoritățile de reglementare și operatorii de rețele. Unul din principiile enumerate de Regulamentul (UE) nr. 943/2019 este prevăzut în cadrul art. 3 lit. o) care prevede că:

„pentru a permite protecția participanților la piață împotriva riscurilor de volatilitate a prețurilor pe baza pieței, și pentru a reduce incertitudinea referitoare la randamentul viitor al investițiilor, produsele de acoperire a riscurilor pe termen lung sunt

		<p>tranzacționabile la bursă într-un mod transparent, iar contractele de furnizare pe termen lung sunt negociabile pe piețele extrabursiere, sub rezerva respectării dreptului Uniunii în materie de concurență.”</p> <p>6. Pentru a elimina orice posibilități de interpretare alternativă/neunitară, solicităm introducerea unei prevederi din care să rezulte, în clar, permisiunea producătorilor de energie electrică, posesori ai licenței de furnizare, de a încheia contracte de furnizare pe termen lung, negociabile direct pe piețele extrabursiere, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 943/2019 prezentate la punctul anterior.</p>	
OPCOM SA	Observație generală	<p>I. Pornind de la prevederile art. 3 lit. o) din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, respectiv:</p> <p>„(o) pentru a permite protecția participanților la piață împotriva riscurilor de volatilitate a prețurilor pe baza pieței, și pentru a reduce incertitudinea referitoare la randamentul viitor al investițiilor, produsele de acoperire a riscurilor pe termen lung sunt tranzacționabile la bursă într-un mod transparent, iar contractele de furnizare pe termen lung sunt negociabile pe piețele extrabursiere, sub rezerva respectării dreptului Uniunii în materie de concurență;”</p> <p>interpretarea OPCOM este aceea că prevederile art.3 lit o) se adresează strict contractelor de furnizare (contracte de vânzare energie electrică) încheiate pe termen lung de tip PPA care sunt negociabile pe piețele extrabursiere și pentru care produsele de acoperire a riscurilor pe termen lung sunt tranzacționabile la bursă într-un mod transparent, în scopul protecției investitorilor împotriva</p>	

riscurilor de volatilitate a prețurilor pe baza pieței, și pentru a reduce incertitudinea privind randamentul viitor al investițiilor.

II. Contractele pe termen lung sunt definite ca fiind contracte multianuale:

1. Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice prevede la art.3 alin.(1):

„p) contract pe termen lung - contractul de achiziție publică încheiat pe o durată de cel puțin 5 ani care cuprinde durata de execuție a lucrărilor ori a construcției, dacă acesta are o componentă care constă în execuție de lucrări ori a unei construcții, precum și durata de prestare a serviciilor, stabilite astfel încât contractantul să obțină un profit rezonabil; ”

2. Statul italian proiectează cadrul pentru comercializarea pe termen lung a energiei din surse regenerabile, prin Decretul legislativ din 4 iulie 2019 emis de Ministerul Dezvoltării Economice – (publicat în Monitorul Oficial nr.186 din 9 august 2019) privind stimulentele pentru energia electrică produsă în centrale eoliene onshore, fotovoltaice solare, hidrocentrale și

centrale alimentate cu gaze de epurare a apelor uzate, în conformitate cu obiectivele europene de sprijinire a producției de energie electrică din surse regenerabile, prevăzând crearea unei Platforme de piață pentru comercializarea pe termen lung a energiei din surse regenerabile (Platforma PPA) administrată de către Gestore dei Mercati Energetici SpA (GME).

<https://www.mercatoelettrico.org/en/HomePage/popup.aspx?id=416>

În documentul supus consultării publice de către GME la începutul anului 2020 se menționează: pentru a facilita tranzacționarea produselor pe platformă, se propune definirea contractelor „standard” care să prezinte:

- profil de consum în bandă, care ar face aceste contracte compatibile cu cele listate pe piața de energie electrică forward favorizând o posibilă compensare a pozițiilor la nivel de portofoliu;
- durată de [min 5; maxim 10 ani];
- obligație de livrare fizică a energiei ca activ suport al contractului.

Informații detaliate pentru o informare completă se regăsesc în ANEXA la prezenta.

3. Statul polonez este preocupat în acest moment de a asigura investitorilor și dezvoltatorilor de centrale din surse regenerabile de energie cadrul prin care aceștia pot oferi un preț fix pentru termene mai lungi de trei ani", adresându-se totodată și proiectelor existente care ajung la finalul schemei de sprijin prin certificate verzi.

Informații detaliate pentru o informare completă se regăsesc în ANEXA la prezenta.

4. Statul spaniol continuă să fie preocupat de obținerea neutralității emisiilor de dioxid de carbon până în 2050 și a demonstrat o ambiție clară în domeniul energiei regenerabile, mai cu seamă având în vedere obiectivele clare ale Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice.

Informații detaliate pentru o informare completă se regăsesc în ANEXA la prezenta.

5. Dictionarul de afaceri <http://www.businessdictionary.com/definition/long-term-contracts-LTC.html>, definește contractele pe termen lung:

„Long-Term Contracts (LTC) Contracts to perform construction related activities that will exceed a period of one year. Long-term contracts are a common occurrence among residential and commercial construction”

Mai multe informații pe: <http://www.businessdictionary.com/definition/long-term-contracts-LTC.html>

6. Condițiile legale în S.U.A.

„Long-term contract means a contract of more than five years in duration. A long-term contract is a contract to perform work for another over an extended period of time. A long-term contract is also deemed to be a comprehensive contract since there will never be a need for the parties to revise or renegotiate the contract as the future unfolds. The performance of long-term contracts differs from short-term contracts.”

Mai multe informații pe:
<https://definitions.uslegal.com/l/long-term-contract/>

7. Având în vedere prevederile anterior menționate ale Regulamentului (UE) 2019/943 privind contractele de furnizare pe termen lung, precum și obiectivele Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, demersurile întreprinse până în prezent în România, prin adaptarea corespunzătoare a legislației primare și naționale, sunt menite a susține comercializarea pe termen lung a energiei din surse regenerabile, asigurând investitorilor și dezvoltatorilor de centrale din surse regenerabile energie inclusiv cadrul centralizat de piață, similar demersurilor întreprinse în Italia și recent în Polonia, așa cum s-a prezentat anterior, un concept care poate fi dezvoltat în continuare. Astfel, potrivit art. 4. Pct (2) lit.1) din Ordinul ANRE Nr. 129 din 24 iunie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL), publicat în Monitorul Oficial nr. 562 din 29 iunie 2020, “perioada lungă de livrare” este definită ca perioada de timp cu durata mai mare de 1 an calendaristic, care începe și se termină la momente de timp definite.

În același timp, practica furnizorilor de energie electrică pe piața cu amănuntul este de a încheia contracte pe termen mediu și lung, de cel puțin 1 an, și nu de o lună așa cum este menționat în propunerea de ordin.

III. Elementele utilizate în fundamentarea propunerii de Ordin necesită clarificare anterior emiterii oricărei

reglementări cu impact asupra pieței de energie electrică și a consumatorului final:

Având în vedere cele menționate și față de propunerea de amendare a Ordinului 65 al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei avută în vedere, respectiv modificarea art. VII în baza art. 3 lit. o) din Regulamentul (UE) 2019/943, în sensul definiției contractului de furnizare pe termen lung ca fiind “orice contract cu durata de livrare mai mare sau egal cu 1 lună” opinăm că sintagma „orice contract” nu se poate substitui sintagmei “contract de furnizare”, așa cum se poate constata și din definiția termenului “contract de furnizare” în cadrul articolului 2 punctul 13 din Directiva (UE) 2019/944”, respectiv: “13. „contract de furnizare a energiei electrice” înseamnă un contract pentru furnizarea de energie electrică, dar care nu cuprinde instrumente derivate din domeniul energiei electrice;”.

De asemenea, în Nota de prezentare se face referire la corespondența ANRE - Comisia Europeană referitoare la „definirea contractului de furnizare pe termen lung”, dar având în vedere lipsa definiției contractului de furnizare de la art. VII din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 65/2020, este neclar pentru ce fel de contracte se are în vedere “acordarea permisiunii de a se realiza tranzacții cu perioadă de livrare mai mică de un an în afara burselor (piețelor centralizate/organizate);”.

Constatăm din Nota de prezentare a proiectului de Ordin că alinierea termenului de o lună se referă la prevederile Regulamentului (UE) nr. 2016 /1719 al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților de piață pe termen lung pentru

piețele interzonale la termen, potrivit căreia (art. 2 pct. 1) “alocarea capacităților pe termen lung înseamnă atribuirea prin licitație a capacității interzonale pe termen lung înainte de intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare”, respectiv se corelează prevederi specifice activității de trading de energie electrică cu prevederi specifice activității de furnizare a energiei electrice.

Pe de altă parte, Art. 3 lit. o) din Regulamentul (UE) 2019/943 pune în paralel “produsele de acoperire a riscurilor pe termen lung sunt tranzacționabile la bursă într-un mod transparent” cu „contractele de furnizare pe termen lung sunt negociabile pe piețele extrabursiere” iar în propunerea de Ordin nu regăsim nicio astfel de prevedere, pentru că cele două produse contribuie împreună, nu separat la “protecția participanților la piață împotriva riscurilor de volatilitate a prețurilor pe baza pieței”.

Conform cu cele comunicate de OPCOM încă din 2019, OPCOM este parte a unui proiect amplu de colaborare cu BVB și părțile interesate privind implementarea contrapărții centrale pentru piața de energie electrică din România, etapizat, pentru a oferi participanților la piață mecanisme de tranzacționare prin care să garanteze tranzacțiile cu livrare fizică și să diversifice produsele și serviciile puse la dispoziție pentru tranzacționare, respectiv prin implementarea contractelor financiare derivate având ca activ suport prețul de referință al energiei.

Crearea de bariere prin impunerea unor reglementări care vor îngreuna tranzacționarea centralizată a energiei electrice în acest moment poate conduce la eșecul acestui proiect și depărtarea de scopul de a proteja consumatorul

final de “riscurile de volatilitate a prețurilor pe baza pieței”.

Extrapolând la negocierile pe piețele extrabursiere, acestea sunt recunoscute la nivel european că “nu prezintă transparență, deoarece sunt contracte negociate în regim privat, iar informațiile referitoare la acestea sunt, de obicei, disponibile numai pentru părțile contractante. Aceste instrumente creează o rețea complexă de interdependențe, care face dificilă identificarea naturii și amplitudinii riscurilor implicate. Criza financiară a demonstrat că aceste caracteristici sporesc nesiguranța în perioade dificile pentru piață și, în consecință, pun în pericol stabilitatea financiară. Prezentul regulament prevede condiții care să conducă la atenuarea riscurilor și la creșterea transparenței contractelor derivate.” (Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții- punctul (4) preambului).

De asemenea constatăm ignorarea de facto a condiției “sub rezerva respectării dreptului Uniunii în materie de concurență”, ANRE nu a indicat cum se va respecta acest drept și nu a prezentat nicio măsură asiguratorie.

Preocuparea majoră a OPCOM este aceea că extinderea forțată a scopului unei prevederi de regulament dincolo de spiritul avut în vedere prin stipularea posibilității încheierii în bază bilaterală, a contractelor de furnizare pe termen lung, la totalitatea contractelor bilaterale cu durată mai mare de o lună, va crea premisele migrării lichidității pieței de energie electrică din România în zona netransparentă, potențial lipsită de concurență și

		<p>discriminatorie, cu consecințe negative asupra întregului sector și, cel mai probabil, cu costuri nejustificate suportate de toți consumatorii români, implicit de toată industria românească, cu consecințe negative directe și imediate asupra inflației și a indicatorilor macroeconomici.</p> <p>Față de toate cele menționate, adresăm ANRE solicitarea revederii propunerii de modificare a articolului VII din Ordinul președintelui ANRE nr. 65/2020.</p>	
--	--	--	--